Nr 37

Näringsutskottets betänkande i anledning av propositionen 1973:57 angående åtgärder för gjuteriindustrin jämte motion.

Ärendet

I propositionen 1973:57 (industridepartementet) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

1. godkänna av chefen för industridepartementet förordade riktlinjer för åtgärder för gjuteriindustrin,
2. till Teknisk konsulentverksamhet för gjuteriindustrin för budgetåret 1973/74 under trettonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

I anledning av propositionen har väckts en motion, som redovisas nedan (s. 2).

Propositionen

I propositionen läggs fram förslag om vissa tidsbegränsade åtgärder för gjuteriindustrin. Förslagen syftar till att åstadkomma en mer planmässig strukturomvandling inom gjuteriindustrin och att höja den tekniska kunskapsnivån inom branschen. I propositionen föreslås därför att gjuteriindustrin den 1 juli 1973 inordnas bland de branscher som omfattas av det av statsmakterna tidigare beslutade (prop. 1972:46, NU 1972:32, rskr 1972:195) systemet med statliga lånegarantier – strukturgarantier – i syfte att finansiellt underlätta företagssamgåenden. Gjuteriindustrin föreslås bli inordnad även i det löpande programmet för omställningsfrämjande åtgärder i form av statliga bidrag till konsulttjänster. Detta program löper till utgången av budgetåret 1974/75. I samband härmed avses även resurserna för den uppsökande verksamheten i anslutning till omställningsprogrammet bli förstärkta. För nästa budgetår beräknas för detta ändamål 150 000 kr.

För att till branschens företag förmedla forskningsrön och ny teknik föreslås en försöksverksamhet under tre år med tekniska konsulenter. Konsulenterna skall administrativt knytas till statens institut för företagsutveckling (SIFU) och skall bedriva sitt arbete i nära kontakt med styrelsen för teknisk utveckling (STU) och med företag och branschföreningar. Kostnaderna för konsulentverksamheten, som föreslås börja den 1 juli 1973, beräknas för hela perioden till 900 000 kr. eller 300 000 kr. per budgetår.

Motionen

Yrkande

I motionen 1973:1676 av herr Rask m. fl. (s) hemställs att riksdagen skall i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att de i propositionen 1973:57 föreslagna tekniska konsulenterna placeras i Jönköping.

Motivering

Motionärerna framhåller att Svenska gjuteriföreningens verksamhet är förlagd till Jönköping. Föreningens främsta arbetsuppgifter är att handlägga branschfrågor och att bedriva tekniskt forsknings- och utredningsarbete. Branschfrågorna omfattar bl. a. löpande produktionsstatistik, leveransbestämmelser, normering av gjutna material, utbildningsfrågor och internationellt samarbete. Forskningen sker i nära samarbete med gjuterierna. Svenska gjuteriföreningen svarar också sedan några år för en ganska omfattande service på miljövårdsområdet bl. a. genom stoftmätningar och bullermätningar vid gjuterierna. Föreningen erhåller statsbidrag. I Jönköping ligger också Skandinaviska gjutarskolan, en gymnasieskola med riksintagning som även tar emot elever från Danmark, Finland och Norge.

Motionärerna anför sammanfattningsvis att det vid Svenska gjuteriföreningen i Jönköping finns möjligheter för tekniskt samråd, ett välförsett bibliotek med facklitteratur, tillgång till laboratorier och, vad departementschefen framhåller i propositionen, goda möjligheter att "återföra erfarenheter från gjuteriföretagen". Jönköping är därför enligt motionärerna den lämpligaste placeringsorten för den konsulentverksamhet som i propositionen föreslås bli inrättad.

Utskottet

I propositionen framläggs förslag om vissa tidsbegränsade åtgärder för gjuteriindustrin i syfte att åstadkomma en mer planmässig strukturomvandling och att höja den tekniska kunskapsnivån inom branschen.

Utskottet tillstyrker propositionen.

En av de åtgärder som föreslås i propositionen är att en teknisk konsulentverksamhet inrättas för en försöksperiod av tre år. I motionen förordas att de tekniska konsulenterna skall placeras i Jönköping.

Utskottet finner att motionärerna har påtalat flera omständigheter som talar för en sådan placering. Gjuteriindustrins branschorganisation, Svenska gjuteriföreningen, är förlagd till Jönköping och bedriver där i egna laboratorier och praktiskt hos olika företag en omfattande gjuteriteknisk forskning. Föreningen kan tjäna som samrådsorgan och kan ställa ett bibliotek med facklitteratur till förfogande. I Jönköping finns också en gymnasieskola, Skandinaviska gjutarskolan, med intagning av elever från hela Sverige och från de nordiska grannländerna. Utskottet anser inte att riksdagen bör fatta beslut om placeringsort för de tekniska konsulen-

terna. Utskottet utgår emellertid från att Kungl. Maj:t vid sitt ställningstagande i denna fråga beaktar de synpunkter som motionärerna har framfört.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till propositionen 1973:57 punkt 1 godkänner av chefen för industridepartementet förordade riktlinjer för åtgärder för gjuteriindustrin,
2. att riksdagen med bifall till propositionen 1973:57 punkt 2 till *Teknisk konsulentverksamhet för gjuteriindustrin* för budgetåret 1973/74 under trettonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 300 000 kr.,
3. att riksdagen i anledning av motionen 1973:1676 som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört rörande placeringsort för tekniska konsulenter.

Stockholm den 10 april 1973

På näringsutskottets vägnar
C. G. REGNÉLL

Närvarande: herrar Regnéll (m), Börjesson i Glömminge (c), Bengtsson i Landskrona (s), Haglund (s), Gustafsson i Byske (c), Rask (s), Blomkvist (s), Wååg (s), Gustafsson i Säffle (c), Jonsson i Husum (s), Rydén (fp), Jonsson i Alingsås (fp) och fru Hansson (s).

GOTAB 73 3677 S Stockholm 1973